

AMERIKANISACE PŘISTĚHOVALCŮ

Napřel pro Amerikanisační vydání Nedělního Pokroku J. W. Gamble, předseda Výkonného výboru Omašské Obchodní komory.

Přestěhuje-li se člověk z města na farmu, jistě pokouší se úsilovně o to, aby stal se úspěšným farmářem v době co možná nejkratší.

Na druhé straně pak přistěhuje-li se člověk z farmy, aby stal se obyvatelem města, je-li prozřivým mužem, pokouší se státí městským člověkem tak záhy, jak jen bude mu možno.

Bydlel-li člověk v Michiganu a rozhodl-li se polepšiti si odstěhováním se do jižní Californie, pokouší se přizpůsobiti se k lidu dolejší Californie tak záhy, jak jen je mu možno.

Činí tak pro několik příem. Jednou z nich je, že stane se úspěšnějším a bude vydělávati více peněz. Jinou pak je, že bude se cítiti šťastnějším, poněvadž bude míti více přátel. A ještě jinou je, že bude schopen prováděti jakékoliv řízení mnohem rychleji a výhodněji, poněvadž bude se těšiti důvěře osady.

Poznáte okamžitě sílu těchto důvodů a budete souhlasiti se mnou, že každý, kdo jednal by jinak, byl by jenom poštilcem.

Uvažme, co průměrný člověk vykonal v minulosti, když rozhodl se přijíti z jiné země do Spojených Států. Rekněme, ku příkladu, že jedná se o Itala a že přišel do Nebrasky.

V mnohých případech, místo aby pokoušel se naučiti se jazyku země, do níž přichází, aby poznal způsoby jejího lidu, jejích metody v obchodě a řízení záležitostí, činí právě naopak. Pokouší se udržeti si svůj jazyk, svoje vlastní zvyky a myšletí italským způsobem.

Důsledkem toho pak jest, že nestává se plně součástíkou osady, do které přišel, anebo země, do níž se přistěhoval a následkem toho nedaří se mu tak dobře, jako by se mu mohlo za jiných okolností dárati.

Dejme tomu, že jedná se o Čecha. Není skutečností, že v minulosti Češi, stejně jako ostatní cizozemci, kteří přišli do naší země, pokoušeli se shromáždit v malých koloniích, kde mohli by zachovávat svoje zvyky, svůj jazyk a též způsoby země, z které přišli přes to, že přišli do této země z toho důvodu, že domýšleli se, že je to lepší země?

Ať už jakékoliv ospravedlnění mohlo býti pro tento poměr v minulosti na straně cizozemců, není opravdění proň nyní.

Člověk, který přijde do této země a pokouší se tu vybudovati anebo pomáhati udržovati malou Itálii, malé Čechy, malé Švédsko anebo kteroukoliv jinou miniaturní reprodukci země, z které přišel, je právě tak poštilým jako městský člověk, který vystěhuje se na venek a chce se státí úspěšným jedním jako knihvedoucí neb sazeč jako městský člověk, místo jako lidé jeho osady, užívá-li způsobu vyjadřování se městských lidí místo onoho lidu, mezi kterým žije, a pokouší-li se mysliti jako městský člověk místo jako farmář, bude jistě poštilcem a za poštilého každým považován.

Amerika je svobodnou zemí, a když by na vždy svobodnou zůstala. S ohledem na to, mnoho věcí bylo snášeno, ba i povzbuzováno, které nejsou snášeny a povzbuzovány v jiných zemích. Tak bylo možno přistěhovalcům v minulosti přicházeti do této země jednotlivě, ve skupinách, a udržovati téměř stejný způsob života, jakému navykli v mateřské zemi.

Světová válka ale všechno to změnila. Nyní, bez ohledu na páky k staré vlasti anebo příbuzným ve staré vlasti, mohou býti jenom dvě třídy lidí v Americe. Jednu z nich budou tvořiti Američané a druhou zraďeři a nežlí bude dokončena tato válka, nezbude mnoho zraďeřů. Z toho důvodu nejprospěšnější věcí pro přistěhovalce je státi se Američanem tak rychle, jak je to jenom možno.

Velké množství lidí cizího původu jsou dnes tak dobrými Američany, jaké můžete nalézti v

naší zemi. Je vaší povinností přihlídnouti k tomu, aby všichni vaši krajané použili výhod těch výsad, kterých vy jste použili a stali se Američany v plném slova toho myslu. Měli by přicházeti mezi americký lid při každé příležitosti. Měli by přidávati se k spolikům amerického lidu. Měli by se přizpůsobiti oblekem, způsobu a metodě smýšlení amerického lidu tak rychle, jak jen je možno.

Je velké hnutí v přítomné době, které šíří se po celé zemi, známé jako amerikanisační hnutí. Tento eíl je větší, o které tu pojednávám. Nejenom zde v Omaze, ale téměř ve všech jiných městech, příležitosti jsou nabízeny lidem cizího rodu, aby lépe poznali americké zákony a naše instituce a každý měl by použití výhod těchto příležitostí. Nečinite to, abyste pomohli někomu jinému. Nemyslete si něco podobného ani okamžik. Činite to jenom pro samy sebe.

Čím více seznámíte se s americkými institucemi a americkými myšlenkami, tím úspěšnější budete a tím více potěšení získáte ze života.

Sotva byste šli zpět do poměrů, v kterých jste se nalézali, než přišli jste do této země. Proto není správné, když přidržujete se věcí, které ponechali jste za sebou, když jste se odebrali do této země.

Činil jsem během své dosti pestré kariéry velice bedlivě pozorování poměrů přistěhovalců. Žil jsem mezi lidem na východní straně New Yorku po celé týdny za tím účelem, abych seznal jejich náhledy a stanoviska. Uvědomuji si obtíže, které průměrný přistěhovalce musil přemáhati po příjezdu do této země a vím, jak je těžké pro průměrného přistěhovalce přijíti do styku s americkým lidem krátce po příjezdu do této země.

Niemně tyto poměry se rychle mění a ti z vás, kteří jsou v zemi nejdéle a kdož stali se úplnými Američany, sami mohou vykonati více než kdokoliv jiný pomáháním těm, kdož nedostali se tak daleko v této záležitosti jako oni.

Mým poselstvím z toho důvodu je, abyste poskytli plnou svoji spolupráci amerikanisačnímu hnutí, abyste využítokovali je do nejvyšší míry, pro vlastní své dobro, pro dobro svých dětí a pro dobro Ameriky, největší země tohoto světa.

Co znamená rčení 'Býti Američanem'

Pro Amerikanisační vydání Deního a Nedělního Pokroku napřel Penn P. Podrea, reditel prodejního oddělení Iten Snow White Bakery, Omaha, Neb.

Býti Američanem, nespočívá na rodisti člověka anebo jeho krvi, nýbrž na jeho přesvědčení a činech.

Člověk, který věří v Ameriku, v americké ideály a cíle a osudy a který jedná veřejně i soukromě v soulase s touto vírou, je Američanem. A to bez ohledu na své rodisti a svou krev.

Jeden z našich nejznámějších Američanů veřejně prohlásil častokrát, že nejlepší a nejlojalnější Američané jsou cizího původu.

V Americe rodisti člověka neběře se v úvahu. Nezáleží na tom, kde jste se narodil anebo kde vaši rodičové se narodili, ale záleží na tom, čím jste sami.

Můžete býti 100-procentním Američanem, chcete-li. Nejste-li takovým v Americe dnes, nejste vlastně ničím. Není žádné střední půdy — není neutrálního místa dnes.

Někdy můžete slyšeti tak zvaného "Yankee Doodle" Američana chlubití se americkým rodem a předky způsobem, který jasně naznačuje malé ohledy k Američanům cizího rodu. Je několik takových Američanů. Neberte je ale vážně — vysmějte se jim.

Ve skutečnosti jedinými plnokrevnými Američany, kteří mají právo chlubití se americkými předky, jsou američtí Indiáni. Jejich předkové byli zde v době, kdy Kolumbus zde přistál. Všichni ostatní Američané jsou evropského původu, blízkého, anebo vzdálenějšího.

Obecné neshody mezi domorodým Američanem a v cizině rozezným Američanem připomíná li-

storku o dvou hádajících se malých dívkách. Jedna z nich byla adoptovaným dítětem a druhá si jí proto dobrala.

Posléze adoptované děvčátko skončilo hádku následujícím prohlášením: "Well, nedbám co řečneš. Můj tatínek a maminka vybrali si mne z celé řady jiných děvčátek, poněvadž mne chtěli. — Tvůj tatínek a maminka ale museli si vzíti to, co jim šap přinesl."

Adoptované děvčátko jistě v touto sporu zvíťazilo. A nemohl by se tentýž argument použití v porovnání domorodého a v cizině rozeného Američana? Domorodý Američan je zde následkem toho, že se zde narodil, což jeho samotného zásluhou není. V cizině narození Američané ale přišli sem o vlastní újmě — poněvadž věřili, že Amerika je zemí mnohoslibnou, zemí svobody, zemí, kde každému měří se spravedlivě a stejně.

Během posledních několika let pisatel byl v denním styku s mnohými Američany českého rodu a krve — ne Čecho-Američany, poněvadž takových není. Dnes můžete býti jenom tím či oním — nemůžete býti oběma.

V tomto denním styku s těmito Američany bylo pro mne zajímavé pozorovati, jak rychle seznávali se s americkými ideami a jak snadno stali se interesovanými v zápase za americké ideály.

Nezapomínají na vlast svých otců, začleněnou tragedii století, ale žijí pro Ameriku v přítomné době a pro její budoucnost.

Kdyby všichni Američané, domorodí a v cizině rození, byli tak dobrými Američany jako jsou Američané české krve a rodu, které já znám, nebylo by třeba čehokoli se obávati ohledně budoucnosti Ameriky. Ale nemyslím, že je čehokoli se třeba obávati nyní v jakémkoliv případě.

Američané, domorodí i v cizině rození, jsou sjednoceni v boji za společnou věc jako nebyli nikdy v historii národů. Amerika měla své obrození a my stali se jediným národem — lidem se společnými cíly a společnými nadějami — jednotným a nedílným.

Rozdělená Amerika zmizela. — Národní Amerika je zde — a národní Amerika zaváže si vědomosti civilisovaný svět zřízením spravedlnosti — spravedlnosti mezi mužem a mužem, stejně jako spravedlnosti mezi národem a národem.

To, co nyní prožíváme má příčetu trpkosti — způsobuje mnoho žalu a utrpení — niemně tyto věci jsou nutné. Jsou součástíkou Velkého Plánu Stvoření a Vývoje, který nemůže obsáhnouti a kterému přesně v části nemůžeme rozuměti. Ale skončí jistě dobře.

Spravedlnost zvíťazí. Svoboda bude nastolena na všechny. A všichni synové a deery Ameriky mohou bráti podíl na posunutí ku předu věci civilisace o sto let během několika let pouze.

Ano, mohou míti svůj podíl v této slavné práci. Záleží to na vás a na mne. Nikdo nemůže vykonati to, co vy měli byste vykonati, anebo eo já měl bych vykonati. — Každý Američan musí vykonati svůj vlastní díl, který musí býti vykonán jim samotným jedině, poněvadž nemůže býti vykonán nikým jiným. Zároveň k zemi je jednotlivý a osobní.

Ale, pokud se mých pozorování a zkušeností týče, Američané českého rodu a krve nepotřebují lekei v této věci anebo kterýchkoliv jiných, týkajících se občanských povinností. Jdou "přes okraj" po každé, kdy jejich země zavolá.

Eduard P. Mareš.

Hořejší přinášíme obrázek mladého a prozřavého krajana, pana Eduarda P. Mareše, který jako dobrovolník nalézá se ve službě vlády naší, by bojoval za právo a svobodu nám drahé vlasti naší a vůbec za spojenecké říše ve-

BEMIS

OMAHA BAG CO.

— VYRABITELE: —

režných, bavlněných, beze švů a papírových pytlů

Vyrabitelé 'mainstay' špagátu na sešívání bavlněných a režných pytlů.

OMAHA, - NEBRASKA

škerých národů, nalézajících se v přítomné světové válce proti germánské bestialní monarchii. Pan Mareš vstoupil ochotně jako jeden z hrdinů do armády dne 11. prosince minulého roku zde v Omaze, odkud pak vyslán byl se svými soudruhy do východní části Spojených Států a po krátkém pobytu přidělen pak k motorovému sboru (Motor Group 357), s kterým vyslán byl do Newport News, Va., do Camp Hill, kde až do dnešního dne zastává místo dopravního pošty pod plukovníkem Ortanem, kterého jest příručím, nebť plukovník Ortan oblibil si pana Mareše pro jeho bystrotu, nadání a mírnou povahu, tak že hodlá jej pokud možno nejdéle u sebe podržeti, jak totiž vysvitá z dopisu, který pan Mareš svému bratrovi, Dr. J. M. Marešovi, místnímu zubnímu lékaři, před krátkým časem zaslal, a který jsme sami také četli.

Pan Eduard P. Mareš, ac pouze 25 roků star, jest velmi bystrý a podnikavý obchodník. Narozen byl na farmě blízce Wilber, Neb., a jest mladším synem chvalně známého a dlouholetého osadníka p. Franka Mareše, který až do dnešní doby zdárně na svém rozsáhlém pozemku prospívá. Mladý p. Eduard P. Mareš vlastní vzorně zařízený smíšený obchod ve Wilber, Neb., který vedl velmi úspěšně po minulé tři roky, avšak jeho touha, by mohl též svoji brýnou přispěti své vlasti, byl nucen obchodu po čas války se vzdáti (což bylo nutno) a odkázal jej v ruce své milé přítelkyně, slečny Irzene Dredlové, deery krajana p. Antona Dredly, nyníjšího mayoru z Crete, Neb., neb ona vždy již dříve plně a bedlivě obstarávala obchodní záležitosti v obchodě p. Mareše, kde úřadovala jako pokladník, a proto i nyní jmenovaný obchod velmi dobře vede. Krajan pan Eduard P. Mareš jest rovněž podílníkem firmy Mareš Auto Co.

Prějeme krajanům Marešům úspěchu toho největšího i v budoucnu a zvláště mladému vojínu, p. E. P. Marešovi, by zdárně i ve svém vojenském životě prospíval a v brzkou opět zdrav do kruhu svých dobrých přátel a známých se navrátil k radosti všech!

The Monitor Druhy

Monitor ocelové větrníky jsou jednoduché soustavy, pevné a trvanlivé. Nejbezpečnější za bouře; výlohy se správkami nejnižší.

Nové Monitor bez peruti větrníky vynikají mnohými výhodami nad jiné bez peruti větráky. Mají ocelová ramena, závěry pro každou matiči šroubu, méně součástek, méně tření. Běží při menším větru, řídí se lépe a vydrží déle, nežli kterékoli kdy zhotovené bez peruti větráky.

Monitor pohonové stroje, jako Monitor větrníky, jsou zpracovány tak, aby pracovaly při nejmenších výlohách pro potřebovatele. Zahnují nejnovější zlepšení v soustavě pohonových strojů. Výlohy za palivo a olej jsou menší, správký méně stojí a dávají více uspokojení v každém ohledu.

Monitor pohonový stroj na čerpání předčí každý jiný luací stroj na čerpání, jenž se nalézá v trhu.

Baker Manufacturing Co.

OMAHA, NEBR.

Vseho druhu na vodu, páru a plumbarského zboží.